

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ МІЖ ЧИННИКАМИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Омеляненко Т. В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

На світовому рівні формування оптимальної моделі ринку електроенергії залишається актуальною проблемою. Деякі Європейські країни, а також Росія обрали шлях лібералізації та створення конкурентних ринків електроенергії, а саме перехід до моделі ринку двосторонніх договорів (РДД).

В Україні, на відміну від усіх розвинених країн світу, встановлено єдиний тариф на електроенергію для промислових споживачів. Висока енергоємність продукції вітчизняних підприємств важкої промисловості та підвищення цін на енергоносій (передусім електроенергію) в Україні призвели до зниження конкурентоспроможності перших. Поряд з цим, зростаючий попит населення на електроенергію внаслідок збільшення імпорту побутової електроніки посилює недоліки ефекту перехресного субсидування. Надходження коштів від промислових споживачів електроенергії за завищеними тарифами не покриває збитків від постачання електроенергії для населення за пільговими тарифами.

Незавершеність процесу демонополізації роздрібного енергоринку як складової реформ вітчизняного енергоринку унеможливлює закупівлю електроенергії промисловими виробниками експортоорієнтованої енергоємної продукції (металургійна, хімічна галузі) за конкурентними цінами. Виявлені статистичні зв'язки середнього та високого рівня тісноти вказують на те, що демонополізація роздрібного енергоринку створює потенціал збільшення доходів енергоємних промислових підприємств за сприятливих умов для закупівлі електроенергії за конкурентними цінами. Конкуренція в енергетичній галузі розглядається нами як подолання утриманських тенденцій, боротьба за споживача, створення можливості і зацікавленості в інвестиційній діяльності для розвитку галузі. Творення конкурентного середовища має супроводжувати впровадження заходів з енергозбереження, інвестування в енергозберігаючі технології. Спираючись на міжнародний досвід реформування енергоринків, успіх формування конкурентного ринку електроенергії базується на розвитку маркетингу взаємовідносин між суб'єктами енергоринку.